Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część I.

Wydana i rozesłana dnia 14. Stycznia.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

I. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Jänner 1851.

Część I.

Wydana i rozesłana dnia 14. Stycznia 1851.

1.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 20. Grudnia 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkami w samem rozrządzeniu znajdującemi się,

którem sie, w skutek Najwyższego postanowienia rozporządza niektóre zmiany, tak co do zastrzeżonego rządowi prawa, jak co do przedsiębiorstw prywatnych peryodycznego transportu osób (mesażerye i powozy, tak zwane sztelfury).

Ażeby postanowienia, zawarte w ustawie pocztowej z dnia 5. Listopada 1837*) odnoszące się do zakazanych przeprzągów, równie jak do zastrzeżonego rządowi prawa względem transportu osób, w zgodności ustawić z temi ułatwieniami w transporcie osób, które koleje żelazne i inne tegoczesne środki obrotowe podają na rękę; tudzież, ażeby zostawić także przemysłowi prywatnemu w transporcie osób wolność, do prędszego rozwoju tego przemysłu koniecznie potrzebną, by tenże z jednej strony zadosyć uczynił potrzebie tanich środków komunikacyjnych, z drugiej strony zaś ulżył z czasem ciężarów, które rządowe przedsiębiorstwo pocztowe względem transportu osób przyjęło na siebie, — Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, raczył, na wniosek ministra handlu, Najwyższą uchwałą Swoją z dnia 7. Grudnia 1850, zatwierdzić następujące postanowienia, mające obowiązywać od dnia 1. Lutego 1850:

Postanowienia względem przedsiębiorstw prywatnych peryodycznego transportu osób (mesażeryów i powozów, zwanych sztelfurami).

§. 1.

O zakazie zakładania stacyj pocztowych prywatnych.

Na gościńcach, na których się znajdują zakłady pocztowe rządu do transportu podróżujących (stacye pocztowe, stacye do przeprzągu pocztowego) lub na gościńcach, których nadużyć można do objechania gościńca pocztowego przez wyboczenie lub cofnienie, nie wolno nikomu utrzymywać koni, zakładać stacye, lub stanowiska dla przeprzągów do przeprawy podróżnych ze zmianą koni przy powozach, które z sobą przywożą (ekstrapoczty).

§. 2.

O przedsiębiorstwach prywatnych peryodycznego transportu osób ze zmianą koni przy tym samym powozie.

Dozwolone są przedsiębiorstwa prywatne peryodyczno-regularnego transportu osób ze zmianą koni przy tym samym powozie; a przedsiębiercy, chcący użyć do tego

---

*) W zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, tom 66. z roku 1838, stronica 99 – 116

I. Stück.

Ausgegeben und versendet am 14. Jänner 1851.

1.

Erlass des Handelsministeriums vom 20. December 1850,

giltig für alle Kronländer, mit den im Erlasse selbst vorkommenden Ausnahmen,

womit in Folge Allerhöchster Entschliessung mehrere Abänderungen in Beziehung auf den Staatsvorbehalt und auf Privat-Unternehmungen der periodischen Personentransporte (Messagerien und Stellfuhren) angeordnet werden.

*Um jene Bestimmungen des Postgesetzes vom 5. November 1837 *), welche sich auf den verbotenen Pferdewechsel und auf den Staatsvorbehalt des Personentransportes beziehen, mit den Erleichterungen des Personentransportes auf den Eisenbahnen und den sonstigen dermaligen Verkehrsverhältnissen in Einklang zu bringen, und der Privatindustrie auch in Bezug auf den Personentransport jene Freiheit der Bewegung zu gewähren, welche erforderlich ist, damit diese Industrie sich rascher entwickle, und so einerseits dem Bedürfnisse billiger Communicationsmittel für den allgemeinen Verkehr genüge, andererseits allmälig die von der Staatspost-Anstalt bezüglich des Personentransportes auf sich genommenen Lasten erleichtere, haben Seine Majestät über Antrag des Handelsministers mit Allerhöchster Entschliessung vom 7. December 1850 nachstehende Bestimmungen zu genehmigen geruht, welche mit 1. Februar 1851 in Wirksamkeit zu treten haben.*

Bestimmungen über Privatunternehmungen periodischer Personentransporte (Messagerien und Stellfuhren.)

§. 1.

Verbot der Errichtung von Privat-Poststationen.

Auf Strassen, auf welchen Staatspostanstalten zur Beförderung von Reisenden (Poststationen, Postrelais) bestehen, oder, welche streckenweise durch Ausbiegen oder Rückkehren zur Umfahrung der Poststrasse missbraucht werden könnten, ist es Jedermann untersagt, Pferde-Stationen oder Relais zur Beförderung von Reisenden mit Pferdewechsel an den von ihnen mitgebrachten Wägen (Extraposten) zu errichten.

§. 2.

Privatunternehmungen periodischer Personentransporte mit Pferdewechsel an demselben Wagen.

Unternehmungen zum periodisch-regelmässigen Personentransporte mit Pferdewechsel an einem und demselben Wagen sind gestattet, und die Unternehmer, welche sich hiebei der Postpferde

---

**) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 66, vom Jahre 1838, Seite 99—116.*

koni pocztowych, winni za to złożyć przepisane dla każdego pojedynczego kraju koronnego pojezdne i poczestne dla postyliona, z ustąpieniem dziesięciu procentów. Większe ustąpienie zostawia się dobrowolnej ugodzie między przedsiębiorcą a poczmistrem.

§. 3.

O zastrzeżeniu nałożenia podatku, o tymczasowem wynagrodzeniu poczmistrzów, których konie nie będą używane.

Rząd zastrzega sobie prawo nałożenia stosownej opłaty na przedsiębiorstwa prywatne transportowania osób i rzeczy, w którymto razie wydanym będzie o tem osobny przepis.

Zanim nastąpi przepis o urządzeniu i wymiarze tej opłaty, winni są przedsiębiorcy, nie chcący używać koni pocztowych, płacić poczmistrzowi, którego konie nie będą użytemi, za każde użycie koni przedsiębiorstwa na odpowiedniej stacyi pocztowej, po 4 kr. od konia i stacyi.

W królestwie Lombardzko-Weneckiem pozostawia się do owego czasu opłata po 30 cent. austryackich od konia i stacyi dla poczmistrzów, a po 10 proc. od dochodu z transportu osób do kasy pocztowej.

Przedsiębiorca ma wybór używania koni własnych lub pocztowych; obowiązany jest atoli uczyniony wybór, oznajmić dotyczącemu poczmistrzowi dwoma miesiącami przed rozpoczęciem przedsiębiorstwa. Ten obowiązek rozumieć się ma także o późniejszej zmianie w oznajmionem wyborze.

Względem opłacania należytości poczmistrzom, ugodzić się mają z nimi przedsiębiorcy z reguły według upodobania; jeżeli zaś takiej ugody nie ma, winni są przedsiębiorcy natychmiast opłacić poczmistrzom należytości, za każdą jazdę i za każdą stacyę.

Przedsiębiorcy prywatni peryodycznego transportowania osób, są zresztą także obowiązani na żądanie władzy pocztowej, przeprawiać bezpłatnie pakiety z listami aż do 50 funtów ważące, i starać się o bezpieczne ich przechowanie podczas transportu i o doręczenie takowych urzędowi pocztowemu w miejscu przeznaczenia. Co przeważa 50 funtów, wynagrodzonem będzie podług taryfy frachtowej przedsiębiorstwa.

§. 4.

O zaprzągu, ładowaniu i o czasie transportu.

O zregulowanie zaprzęgów, o wagę ładunku i czas transportu wolno przedsiębiorcom porozumieć się z poczmistrzami.

Jeżeli porozumienie takie nie przyjdzie do skutku, natenczas dyrekcya pocztowa dotyczącego kraju koronnego lub okręgu pocztowego (w królestwie Lombardzko-Weneckiem dyrekcya pocztowa w Weronie) o tem stanowić winna; przyczem przepisy regulaminu o ekstra-pocztach, służyć mają za prawidło.

§. 5.

O udzieleniu koncesyj.

Przedsiębiorcy peryodycznego transportu osób, winni są prosić o pozwolenie do takowego przedsiębiorstwa w dyrekcyi pocztowej tego kraju koronnego, lub tego okrę-

bedienen wollen, haben dafür das in den verschiedenen Kronländern jeweilig bestehende Ritt- und Postillonstrinkgeld mit einem Nachlasse von zehn Percent zu entrichten. Ein weiterer Nachlass bleibt dem freiwilligen Uebereinkommen zwischen Postmeistern und Unternehmern anheim gestellt.

§. 3.

Vorbehalt der Besteuerung, einstweilige Entschädigung der Postmeister, deren Pferde nicht benützt werden.

Die Staatsverwaltung behält sich vor, die Personen- und Sachentransporte durch Privatunternehmungen überhaupt einer angemessenen Abgabe zu unterziehen, in welchem Falle eine besondere Vorschrift darüber erfliessen wird.

Bis die Vorschrift über die Einrichtung und das Ausmass dieser Abgabe erfolgt, sind die Unternehmer, welche sich der Postpferde nicht bedienen wollen, verpflichtet, jedem Postmeister, dessen Pferde unbenützt bleiben, für die jedesmalige Verwendung der Pferde der Unternehmung auf der bezüglichen Poststation 4 Kreuzer pr. Pferd und Post zu bezahlen.

Im lombardisch-venetianischen Königreiche bleibt bis dahin die Abgabe an die Postmeister mit 30 Centesimi austriaci pr. Pferd und Post, sowie jene an die Postcasse von 10 Percent vom Ertrage des Personentransportes aufrecht.

Die Wahl zwischen der Verwendung eigener oder der Postpferde bleibt dem Unternehmer vorbehalten, derselbe ist jedoch verpflichtet, die getroffene Wahl den betreffenden Postmeistern zwei Monate vor dem Beginne der Unternehmung bekannt zu machen. Diese Verpflichtung hat auch rücksichtlich einer späteren Aenderung in der bekannt gemachten Wahl zu gelten.

Ueber die Entrichtung der Gebühren an die Postmeister ist in der Regel zwischen diesen und den Unternehmern ein beliebiges Abkommen zu treffen, sonst haben die Unternehmer die Gebühren bei jeder Fahrt und jeder Station sogleich den Postmeistern zu berichtigen.

Die Privatunternehmer periodischer Personentransporte sind übrigens auch verpflichtet, über Verlangen der Postbehörde Briefpackete bis zu dem Gewichte von 50 Pfunden unentgeltlich zu befördern, und für deren sichere Verwahrung während des Transportes und Uebergabe an das Postamt des Bestimmungsortes Sorge zu tragen. Für das Mehrgewicht über fünfzig Pfund wird die Vergütung nach dem Frachtentarife der Unternehmung geleistet.

§. 4.

Bespannung, Ladung, Beförderungzeit.

Das Bespannungsregulativ, das Ladungsgewicht und die Beförderungszeit wird dem Uebereinkommen der Unternehmer mit den Postmeistern überlassen.

Kommt hierüber ein freies Uebereinkommen nicht zu Stande, so hat die Postdirection des betreffenden Kronlandes oder Postbezirkes (im lombardisch-venetianischen Königreiche die Oberpostdirection in Verona) diessfalls zu entscheiden, wobei, was Bespannungs- und Ladungsgewicht betrifft, die Bestimmungen der Extrapostordnung zur Richtschnur zu dienen haben.

§. 5.

Concessions-Ertheilung.

Die Unternehmer periodischer Personentransporte haben die Bewilligung zu einer solchen Unternehmung bei der Postdirection des Kronlandes oder des Bezirkes anzusuchen, wo die Un-

gu, w którym przedsiębiorstwo ma mieć siedzibę swoją, t. j. gdzie się znajduje główna kasa i prowadzą księgi jego (w królestwie Lombardzko-Weneckiem w naddyrekcyi pocztowej w Weronie).

Dyrekcya pocztowa rozstrzygać winna prośby takowe w porozumieniu z władzami politycznemi, co do koncesyi przemysłowych właściwemi; po udzielonem zaś pozwoleniu, uwiadomić o tem władze polityczne po wszystkich tych miejscach, w których przedsiębiorca założyć przepróg zamyśla, w razie zaś, jeżeli przedsiębiorstwo rozciągać się ma do innego kraju koronnego, uwiadomić także o tem dyrekcyę pocztową tegoż kraju koronnego, która to podać winna do wiadomości władz politycznych swego okręgu.

§. 6.

O przedsiębiorczych towarzystwach.

O koncesyę upraszać mogą tak pojedyncze osoby, jako też kilka osób, które na ten cel towarzystwo zawiązały. W tym ostatnim razie, członkowie obowiązani są ustanowić ajenta i takowego wymienić, który wszystkie postanowienia, zawarte w niniejszym przepisie, wypełniać winien pod spólną odpowiedzialnością reszty członków towarzystwa.

§. 7.

O szczegółach, które podać winni proszący o koncesyę.

Prożby o udzielenie koncesyi, zawierać winny, oprócz wykazu przymiotów osobistych proszącego, przepisanego ustawami przemysłowemi, następujące wyraźne szczegóły:

a) gościniec pocztowy, na którym ma się jazda odbywać, tudzież nazwisko i końce takowego;

b) nazwę przedsiębiorstwa;

c) jeżeli się używać będzie koni przedsiębiorstwa, nazwiska tych miejsc, w których się znajdować będą przeprzągi;

d) liczbę koni pocztowych w regule potrzebnych;

e) ile razy i o której godzinie odjazd i przyjazd nastąpi;

f) taryfę należytości jazdy projektowanej;

g) w końcu każdy przedsiębiorca winien przed wystawieniem koncesyi, złożyć do kasy pocztowej kaucyę w kwocie 100 złt. r.

Każdą zmianę, jaka tylko zajdzie, należy donieść do dyrekcyi pocztowej, a ta w razie potrzeby udzielić winna wiadomość o niej dotyczącym władzom politycznym.

§. 8.

O wozach dodanych.

Wolno jest przedsiębiorcom równocześnie z wozami głównemi wozić także wrazie potrzeby i wozami dodatnemi; względem używania takowych, należy zachować §§. 2, 3. i 4. niniejszych postanowień.

§. 9.

O naznaczaniu wozów.

Wozy główne przedsiębiorstwa powinny być naznaczone po obudwóch stronach firmą przedsiębiorstwa i nazwiskiem końców jazdy, w sposób trwały i w oczy wpada-

ternehmung ihren Sitz haben wird, d. i. wo die Hauptcasse und die Bücher derselben geführt werden (im lombardisch-venetianischen Königreiche bei der Oberpostdirection in Verona).

Die Postdirection hat über ein solches Gesuch nach gepflogenem Einvernehmen mit den für Gewerbsconcessionen competenten politischen Behörden zu entscheiden, nach ertheiltem Befugnisse aber davon die politischen Behörden aller Orte, wo die Unternehmung einen Pferdewechsel beabsichtiget, und falls die Unternehmung ein anderes Kronland berühren sollte, die Postdirection dieses Kronlandes in Kenntniss zu setzen, welche dann auch die Verständigung der politischen Behörden ihres Bezirkes zu veranlassen hat.

§. 6.

Unternehmungen von Gesellschaften.

Die Concession kann sowohl von einzelnen Personen, als von Mehreren, welche zu diesem Zwecke in Verbindung treten, nachgesucht werden. Im letzteren Falle haben die Theilnehmer einen Geschäftsführer zu bevollmächtigen und namhaft zu machen, welcher allen in der gegenwärtigen Vorschrift enthaltenen Bestimmungen unter Mithaftung der übrigen Gesellschaftsglieder nachzukommen hat.

§. 7.

Angaben, welche von den Concessionswerbern zu machen sind.

Die Gesuche um Ertheilung der Concession müssen ausser dem durch die Gewerbsgesetze vorgeschriebenen Nachweise über die persönlichen Eigenschaften des Bewerbers, folgende bestimmte Angaben enthalten:

a) Die Poststrasse, auf welcher die Fahrt sich bewegen soll, und die Namen und Endpuncte derselben;

b) den allfälligen Namen der Unternehmung selbst;

c) im Falle des Gebrauches von Pferden der Unternehmung, die Namen der Orte, wo Relais aufgestellt werden wollen;

d) die Anzahl der in der Regel benöthigten Postpferde;

e) wie oft und zu welchen Stunden die Abfahrt und Ankunft stattfinde;

f) den Gebührentarif der projectirten Fahrt;

g) endlich muss jeder Unternehmer vor Ausfertigung der Licenz eine Caution von 100 Gulden in die Postcasse erlegen.

Jede eintretende Aenderung ist der Postdirection anzuzeigen, und nöthigenfalls von dieser den betreffenden politischen Behörden die angemessene Mittheilung zu machen.

§. 8.

Beiwägen.

Den Unternehmern ist gestattet, gleichzeitig mit den Hauptwägen erforderlichen Falles auch Beiwägen zu befördern. Für die Anwendung derselben gelten ebenfalls die §§. 2, 3 und 4 der gegenwärtigen Bestimmungen.

§. 9.

Bezeichnung der Wägen.

Die Hauptwägen der Unternehmung sind auf beiden Seiten mit der Firma derselben und den Namen der beiden Endpuncte der Fahrt auf eine haltbare und in die Augen fallende Weise

jący. Równie też należy ponumerować miejsca do siedzenia w powozie, nakoniec należy na jakiem miejscu powozu uwidocznić wagę powozu. Ani co do barwy, ani też co do oznaczenia, nie powinny powozy użyte, równać się powozom rządowym. Jednakowoż rozumie się samo przez się, iż z używaniem koni pocztowych. połączone jest używanie także i pocztyliona w mundurze.

§. 10.

O spółzawodnictwie przedsiębiorstw.

Żadne przedsiębiorstwo peryodycznego transportu osób nie zyskuje, przez otrzymane pozwolenie wyłącznego prawa; lecz na tym samym gościńcu i między tymi samemi końcami, mogą tabże inne osoby lub towarzystwa otrzymać pozwolenie do podobnych przedsiębiorstw.

§. 11.

O uwolnieniu od opłaty wozów, sztelfurami zwanych.

Przedsiębiorstwa peryodycznego transportowania osób bez zmiany koni przy tym samym wozie (sztelfurą nazwanym) nie są obowiązane opłacać pocztmistrzom wynagrodzenie, że nie używają ich koni.

Względem udzielania koncesyi dla przedsiębiorstw sztelfurami, jeżdżącym po gościńcach pocztowych, należy podług §§. 5, 6, 7, 8, 9. i 10 niniejszych postanowień.

§. 12.

O przedsiębiorstwach pocztmistrzów.

Przedsiębiorstwa peryodycznego transportu ze zmianą koni przy tym samym powozie, równie jak sztelfury, mogą także prowadzić pocztmistrze ze ścisłem zachowaniem niniejszego przepisu; wszelako o pozwolenie peryodycznych jazd ze zmianą koni przy tym samym wozie, jeżeli te jazdy na więcej krajów koronnych rozciągać się mają, winni pocztmistrze przez przełożoną dyrekcyę pocztową, upraszać dyrekcyę jeneralną komunikacyi wydziału II.; rozumie się zaś samo przez się, że przez prowadzenie takowego przedsiębiorstwa ze strony pocztmistrzów bynajmniej cierpieć nie może służba pocztowa rządu.

§. 13.

O Karach.

Wszelkie przedsiębiorstwa peryodyczoych transportów osób, podlegają ogólnym prawom: przemysłowym, policyjnym, sanitarnym i skarbowym, i pociągają za sobą, w razie przekroczenia, kary w onychże ustanowione. Spory o wykonywanie przedsiębiorstw między pocztmistrzami a przedsiąbiorcami, rozstrzygać będą dyrekcye pocztowe dotyczącego kraju koronnego (w królestwie Lombardzko-Weneckiem, naddyrekcya pocztowa w Weronie) jeżeli między nimi istnieją osobne ugody, lub spór zachodzący w ugodzie objętym nie jest.

Zażalenia przeciw przedsiębiorcom, czyli ci są pocztmistrzami lub nie, dochodzić winna dyrekcya pocztowa, a jeżeli takowe znajdzie uzasadnione, karać naganami pi-

zu bezeichnen. Ebenso sind die im Innern des Wagens befindlichen Plätze zu numeriren, endlich ist auch das Gewicht des Wagens an einer Stelle desselben ersichtlich zu machen. Weder der Farbe, noch der Bezeichnung nach, haben die in Verwendung gebrachten Wägen den Aerarialwägen zu gleichen. Doch ist, wie sich von selbst versteht, mit dem Gebrauche der Postpferde auch die Verwendung des Postillons in der Montur verbunden.

§. 10.

Concurrenz der Unternehmungen.

Keine Unternehmung periodischer Personentransporte erhält durch die erlangte Bewilligung ein ausschliessliches Recht, sondern es können auf einer und derselben Poststrasse und zwischen den nämlichen Endpuncten auch andere Personen oder Gesellschaften die Bewilligung zu derlei Unternehmungen erhalten.

§. 11.

Gebührenfreiheit der Stellfuhren.

Unternehmungen periodischer Personentransporte ohne Pferdewechsel an demselben Wagen (Stellfuhren) sind nicht verpflichtet, den Postmeistern, wenn sie sich der Pferde derselben nicht bedienen, eine Vergütung zu leisten.

Bezüglich der Ertheilung der Concessionen für Stellfuhr-Unternehmungen, welche sich auf Poststrassen bewegen, ist nach den §§. 5, 6, 7, 8, 9 und 10 der gegenwärtigen Bestimmungen vorzugehen.

§. 12.

Unternehmungen der Postmeister.

Sowohl periodische Transportunternehmungen mit Pferdewechsel an demselben Wagen als Stellfuhren können auch den Postmeistern unter genauer Beachtung der gegenwärtigen Vorschrift betrieben werden; nur ist die Bewilligung zu periodischen Fahrten mit Pferdewechsel an demselben Wagen, wenn diese Fahrten mehr als ein Kronland berühren sollten, von den Postmeistern im Wege der vorgesetzten Postdirectionen, bei der General-Direction der Communicationen II. Abtheilung anzusuchen, und versteht es sich von selbst, dass durch den Betrieb solcher Unternehmungen von Seite der Postmeister die ordnungsmässige Besorgung des Staatspostdienstes in keiner Weise gefährdet werden darf.

§. 13.

Strafen.

Alle Unternehmer periodischer Personentransporte unterliegen den allgemeinen Gewerbs-Polizei-, Sanitäts- und Gefällsgesetzen, und haben im Falle der Uebertretung derselben, die darin festgesetzten Strafen zu gewärtigen. Streitigkeiten über die Ausübung der Unternehmung zwischen Postmeistern und Unternehmern, sind, wenn zwischen ihnen keine eigenen Verträge bestehen, oder der vorkommende Fall durch selbe nicht berührt wird, von der Postdirection des betreffenden Kronlandes (im lombardisch-venetianischen Königreiche von der Oberpostdirection in Verona) zu entscheiden.

Beschwerden gegen die Unternehmer, sie mögen Postmeister seyn oder nicht, sind von der Postdirection zu untersuchen, und wenn sie gegründet befunden werden, mit schriftlichen Verweisen,

śmiennemi, karami dyscyplinarnemi aż do 20. złt. r., zawieszeniem lub nawet odebraniem konsensu przedsiębiorstwa, w miarę wielkości przestąpienia i wykonanych już może przedtem innych kar. Tylko w tym razie, jeżeli konsens przedsiębiorstwa udzielonym został ze strony dyrekcyi jeneralnej komunikacyi, według §. 12, taż władza wyrzec winna zawieszenie lub odebranie konsensu. Przeciw rozstrzygnieniom yrekcyj pocztowych, otwarta zostaje droga rekursu do dyrekcyi jeneralnej komunikacyj, a w trzeciej instancyi do ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych.

Zresztą komisarze pocztowi, mają sobie polecone, wpływać na pogodzenie sporów tu wspomnionych, zanim takowe przed dyrekcye pocztowe wytoczonemi zostaną.

§. 14.

O zniesieniu ustaw dawniejszych.

Odpowiednie postanowienia, zawarte w §§. 17, 18, 20, 22, 26. i 27. ustawy pocztowej z dnia 5. Listopada 1837 r., regulamin i taryfa dla przedsiębiorstw prywatnych transportu z dnia 20. Sierpnia 1839 r. nakoniec obowiązujące w królestwie Lombardzko-Weneckiem ustawy z dnia 17. Lipca 1805 i 26. Lipca 1811 i z 16. Lipca 1813 r. znoszą się niniejszym przepisem, wstępującym w wykonanie z dniem 1-m Lutego 1851.

§. 15.

Wyjątki.

Tymczasem i dopóki gościńce i komunikacye pocztowe we Węgrzech, Siedmiogrodzie, Wojewodynie, w banacie Temeskim, w Kroacyi, Slawonii i w Pograniczu wojskowem nie będą tak wydoskonalone, jakto w innych krajach koronnych, §§. 2, 3, 4. i 11, niniejszego rozporządzenia nie będą obowiązywać w wyszczególnionych wyżej krajach koronnych.

Bruck m. p.

2.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 24. Grudnia 1850,

którem ustanowione dla korespondencyi komisyi egzaminów rządowych w Pawii uwolnienie od portoryum na komisyę w Medyolanie przenosi się.

Siedzibę przeznaczonych dla Lombardyi komisyi egzaminów rządowych, do Medyolanu przeniesiono.

Ustanowione rozrządzeniem z dnia 29. Września r. b. do L. 4885—C. (dziennik praw państwa Nr. CXXXI) uwolnienie od portoryum dla korespondencyi komisyi egzaminów rządowych w Pawii, ma przeto, co się tycze posełek urzędowych, zastosowanem być do komisyi takowych w Medyolanie.

Bruck m. p.

3.

Rozrządzenie c. k. ministerstwa finansów z dnia 25. Grudnia 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

dotyczące uwolnienia od opłaty stęplowej kwitów na należytości dla inwalidów patentowych.

Najwyższem postanowieniem z dnia 21. Grudnia 1850. raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, zezwolić, ażeby kwity na należytości dla inwalidów patentowych, od opłaty stęplowej wolnemi pozostały.

Krauss m. p.

Disciplinarstrafen bis zu 20 fl. Suspension oder sogar Entziehung der Unternehmungslicenz, je nach der Grösse des Gebrechens und den etwa schon vorausgegangenen Bestrafungen zu ahnden. Nur wenn die Unternehmungslicenz nach §. 12 von der Generaldirection der Communicationen ertheilt worden ist, muss auch die Suspension oder Einziehung der Licenz von ihr ausgesprochen werden. Gegen Entscheidungen der Postdirection steht der Recurs an die Generaldirection für Communicationen und in dritter Instanz an das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten offen.

Uebrigens sind die Postcommissäre berufen, auf die Schlichtung der hier besprochenen Streitigkeiten, bevor sie im Amtswege bei den Postdirectionen anhängig gemacht werden, nach Möglichkeit einzuwirken.

§. 14.

Aufhebung früherer Gesetze.

Die bezüglichen Bestimmungen in den §§. 17, 18, 20, 22, 26 und 27 des Postgesetzes vom 5. November 1837, das Reglement und der Tarif für Privat-Transportsunternehmungen vom 20. August 1839, endlich die im lombardisch-venetianischen Königreiche geltenden Gesetze vom 17. Juli 1805 und 26. Juli 1811 und 16. Juli 1813 werden durch gegenwärtige Vorschrift die mit Februar 1851 in Wirksamkeit tritt, aufgehoben.

§. 15.

Ausnahmen.

Einstweilen und so lange die Strassen- und Postverbindungen in Ungarn, Siebenbürgen, der Woiwodina, dem Temeser Banate, in Croatien, Slavonien und in der Militärgränze noch nicht so ausgebildet sind, wie in den übrigen Kronländern, haben die §§. 2, 3, 4 und 11 der gegenwärtigen Bestimmungen in den obengenannten Kronländern keine Anwendung zu finden.

Bruck *m. p.*

2.

Erlass des Handelsministeriums vom 24. December 1850,

wodurch die für die Correspondenz der Staatsprüfungs-Commissionen zu Pavia festgesetzte Portofreiheit auf jene zu Mailand übertragen wird.

Der Sitz der für die Lombardie bestimmten Staatsprüfungs-Commissionen ist nach Mailand verlegt worden.

Die mit dem Erlasse vom 29. September l. J, Z. 4985, (Reichsgesetzblatt Nr. CXXXI.), angeordnete Portofreiheit für die Correspondenz der Staatsprüfungs-Commissionen zu Pavia hat daher für die ämtlichen Sendungen jener zu Mailand in Anwendung zu kommen.

Bruck *m. p.*

3.

Erlass des Finanzministeriums vom 25. December 1850,

giltig für alle Kronländer,

betreffend die Befreiung der Quittungen über die Gebühren der Patental-Invaliden von der Stempelgebühr.

Seine Majestät haben über Antrag des Finanzministeriums, mit Allerhöchster Entschliessung vom 21. December 1850 zubewilligen geruht, dass die Quittungen über die Gebühren der Patental-Invaliden von der Stämpelgebühr freigelassen werden.

Krauss *m. p.*

4.

Cesarski patent z dnia 26. Grudnia 1850,

którym się obwieszcza i począwszy od dnia 1. Lutego w wykonanie wprowadza prowizoryczna ustawa pocztowa dla Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi, Slawonii, województwa Serbskiego, banatu Temeskiego i dla Pogranicza wojskowego.

My Franciszek Józef pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki-Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książe Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Aby granice zastrzeżonych państwu co do rzeczy pocztowej praw, upoważnień i prerogatyw w Naszych krajach koronnych: Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Slawonii, województwa Serbskiego i banatu Temeskiego, tudzież na Pograniczu wojskowem, także tak oznaczyć dokładnie, jak się to patentem z dnia 5. Listopada 1837, dla innych Naszych krajów koronnych stało, a przez to korzystne owe skutki, jakie miała rzeczona właśnie ustawa, tak dla niezbędnej ochrony rządowego zakładu pocztowego, jak też dla podwyższenia i ożywienia powszechnego obrotu i w tych to co dopiero wspomnionych krajach koronnych urzeczywistnieć, widzimy się, na wniosek Naszego ministra handlu i za poradą Naszej Rady ministrów, spowodowani wydać następującą prowizoryczną ustawę pocztową, która we Węgrzech, Siedmiogrodzie, Kroacyi, Slawonii, Serbskiem województwie i Temeskim banacie, tudzież na Pograniczu wojskowem z dniem 1. Lutego 1851 wejść ma w wykonanie.

Nasz minister handlu, przemysłu i budowli publicznych, otrzymał zlecenie wykonania niniejszej ustawy.

Dano w Naszem cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego szóstego Grudnia w roku tysiąc ośmset pięćdziesiątym, Naszego panowania trzeciem.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Bruck. Thinnfeld. Csorich. Schmerling. Thun. Kulmer.

4.

Kaiserliches Patent vom 26. December 1850,

womit für Ungarn, Siebenbürgen, Croatien, Slavonien, die serbische Woiwodschaft und das Temeser Banat, endlich die Militärgränze ein provisorisches Postgesetz vom 1. Februar 1851 an, in Wirksamkeit gesetzt wird.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Grossherzog von Toscana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Grossfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Grosswoiwod der Woiwodschaft Serbien etc. etc.

In der Absicht, die Gränzen der dem Staate in Bezug auf das Postwesen vorbehaltenen Rechte, Befugnisse und Vorzüge, in Unseren Kronländern Ungarn, Siebenbürgen, Croatien und Slavonien, der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate, endlich in der Militärgränze eben so genau festzustellen, wie dieses durch das Patent vom 5. November 1837 für die anderen Kronländer geschehen ist, und so die erspriesslichen Folgen, welche letzteres Gesetz sowohl für den unentbehrlichen Schutz der Staatspost-Anstalt als für die Belebung des allgemeinen Verkehres gehabt hat, auch in den eben genannten Kronländern zu ermöglichen, finden Wir uns über Antrag Unseres Handelsministers und auf Einrathen Unseres Ministerrathes bewogen, das nachstehende provisorische Postgesetz zu erlassen, welches in Ungarn, Siebenbürgen, Croatien, Slavonien, der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate, und in der Militärgränze mit 1. Februar 1851 in Wirksamkeit zu treten hat.

Unser Minister für Handel, Gewerbe, und öffentliche Bauten ist mit der Vollziehung dieses Gesetzes beauftragt.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am sechsundzwanzigsten December im Eintausend Achthundert und Fünfzigsten, Unserer Reiche im Dritten Jahre.

Franz Joseph.

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Bruck. Thinnfeld. Csorich. Schmerling. Thun. Kulmer.

USTAWA POCZTOWA.

§. 1.

Objętość regaliów pocztowych.

Regalia pocztowe obejmują tak co do transportu rzeczy i osób, zastrzeżone państwu wyłączne prawa, jak też przyznane zakładom dotyczącym do wykonywania tych praw prerogatywy i dystynkcye.

§. 2.

Osoby niniejszej ustawie podlegające.

Ustawie pocztowej podlega każdy bez różnicy stanu w krajach koronnych: Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Slawonii, w Serbskiem województwie i banacie Temeskim, tudzież na Pograniczu wojskowem.

Wyjątki od przepisów niniejszej ustawy dla osób lub rzeczy, ustanowione zostaną osobnemi rozporządzeniami.

§. 3.

Wykonanie ustawy pocztowej.

Urzędom i osobom, zastrzeżone rządowi prawa w jego imieniu wykonującym, nakazano, by, pod ciężkiem skarceniem, w wykonywaniu swych czynności służbowych, ściśle, podług istniejących rozporządzeń, się zachowywały, a z osobami, z zakładu pocztowego użytek robiącemi, z przyzwoitością i uprzejmością obchodziły się.

§. 4.

Dawanie pomocy.

Przełożeni władz politycznych, przełożeni gmin i komendanci wojskowi, obowiązani są, ile razy takowi przez urzędników pocztowych, lub przez inne, służbę pocztową sprawujące osoby, w celu wykonania czynności służbowych, albo praw, według przepisu o pomoc wezwani będą, takową niezwłocznie i dzielnie dawać.

§. 5.

Wglądanie do ustaw pocztowych.

Urzędy pocztowe, opatrzone są egzemplarzami niniejszej ustawy, taryfów pocztowych i przepisami pocztowemi, drukiem powszechnie ogłoszonemi, a każdy ma prawo wglądać w wspomionych urzędach do tych ustaw i przepisów.

§. 6.

Rzeczy, do których transportu ściąga się zastrzeżenie rządu.

Rzeczy, do których zastrzeżone rządowi prawa wyłączne ściągają się, są:

1. Zamknięte listy z adresą lub bez takowej, tudzież otwarte, adresą opatrzone listy, do których policzone zostają w ogóle wszystkie piśmienne, do osób nieobecnych adresowane udzielenia wiadomości lub uwiadomienia, i

2. pisma peryodyczne, jako to: żurnale i gazety w arkuszach lub poszytach, bez różnicy, czy listy i pisma peryodyczne w rękopiśmie lub w odcisku przedstawione lub pomnożone były.

Postgesetz.

§. 1.

Umfang des Postregals.

Das Postregale umfasst die dem Staate in Absicht auf den Transport von Sachen und Personen vorbehaltenen ausschliessenden Rechte, und die den Anstalten zur Ausübung dieser Rechte zugestandenen Vorzüge und Auszeichnungen.

§. 2.

Personen, die diesem Gesetze unterworfen sind.

Dem Postgesetze ist Jedermann ohne Unterschied des Standes in den Kronländern Ungarn, Siebenbürgen, Croatien und Slavonien, in der serbischen Woiwodschaft, im Temeser Banate und in der Militärgränze unterworfen.

Ausnahmen von den Bestimmungen dieses Gesetzes für Personen oder Sachen werden durch besondere Anordnungen festgesetzt.

§. 3.

Vollziehung des Postgesetzes.

Diejenigen Aemter und Personen, welche die dem Staate vorbehaltenen Rechte in seinem Namen ausüben, sind angewiesen, bei schwerer Ahndung sich in der Vollziehung ihrer Dienstverrichtungen genau nach den bestehenden Anordnungen zu benehmen, und den Personen, welche von der Postanstalt Gebrauch machen, mit Anstand und Bescheidenheit zu begegnen.

§. 4.

Beistandsleistung.

Den Vorständen der politischen Behörden, den Gemeindevorstehern und Militärcommandanten liegt ob, so oft sie von Postbeamten oder anderen den Postdienst versehenen Personen zum Behufe der Ausübung ihrer Dienstverrichtungen oder Rechte vorschriftmässig um Beistand angegangen werden, denselben unverzüglich und thätig zu leisten.

§. 5.

Einsichtnahme in die Postvorschriften.

Die Postämter sind mit Exemplaren dieses Gesetzes, der Posttarife und der durch den Druck allgemein bekannt gemachten Postvorschriften versehen, und Jedermann ist berechtiget, in diese Gesetze und Vorschriften bei den erwähnten Aemtern Einsicht zu nehmen.

§. 6.

Sachen, auf deren Transport sich der Staatsvorbehalt erstreckt.

Die Sachen, auf deren Transport sich die dem Staate vorbehaltenen ausschliessenden Rechte beziehen, sind:

1. Geschlossene Briefe mit oder ohne Adressen, dann offene mit Adressen versehene Briefe, zu denen überhaupt alle schriftlichen an abwesende Personen gerichteten Mittheilungen oder Nachrichten gezählt werden, und

2. periodische Schriften und zwar Journale und Zeitungen, in Blättern oder Heften, die Briefe und periodischen Schriften mögen durch Handschrift oder Abdruck dargestellt oder vervielfältiget worden seyn.

§. 7.

Rodzaje transportu.

Przy transporcie przedmiotów w §. 6. wymienionych, rozróżnić należy:

1. czy takowe od miejsca do miejsca, lub
2. w obrębie miejsca samego z jednej onegoż części do drugiej (transport miejscowy)

posełane zostają.

§. 8.

Transport od miejsca do miejsca.

Co do transportu pierwszego rodzaju (§. 7. pod 1.) oprócz zakładów pocztowych nie wolno nikomu, oznaczone w §. 6. rzeczy z jednego miejsca przewozić (transportować) na drugie, jeżeli obadwa miejsca przez zakład pocztowy w związku między sobą stoją.

§. 9.

Wyjątki.

Od rozkazu w §. 8. wyrażonego, wyjęte są:

1. Listy frachtowe i dokumenta w ogólności, przeprawcom towarów do wykazania przedmiotów, których transportem ciż się trudnią, otwarte lub od urzędów dochodowych, pod urzędową pieczęcią podane

2. Pisma w §. 6. pod 2. oznaczone, gdy od onych wydania więcej jak pół roku upłynęło.

3. Transport w całych belach lub skrzyniach (Colli) rozesłanych i tym sposobem, mianowicie księgarzom, drogą handlu nadesłanych pism peryodycznych (gazet i żurnalów) o ile takowa sztuka frachtowa wystosowaną jest do pojedynczych tylko odbierających i oraz nie obejmuje załączeń równej lub też zresztą transportowi przez zakład pocztowy zastrzeżonej treści, z wyrażonem na nich przeznaczeniem dla więcej nnych adresatów.

4. Listy albo pisma peryodyczne,

a) gdy takowe nie są ani zapieczętowane, ani też w inny jaki sposób zamknięte, i żadną adresą opatrzone, tudzież

b) gdy kto listy, albo pisma peryodyczne przez sługę, umyślnego posłańca, lub w ogóle przez jaką do jego, lub adresata domowników należącą, albo do tej przesełki najętą osobę przeseła, i gdy we wszystkich tych razach (*a.* i *b.*), prócz dopiero wyrażonych warunków, ten co transport spowodował lub wypełnia, przytem nie zajmuje się oraz zbieraniem listów, lub pism, na rachunek dwóch lub więcej przesełaczy albo adresatów.

§. 10.

Przepis względem wchodu do terytoryum państwa.

Podróżni, furmani, szyprowie, albo posłańcy każdego rodzaju, którzy do tutejszo-krajowej granicy terytoryum państwa z kraju cudzego, t. j. z krajów do monarchii austryackiej nie należących, przybywają, obowiązani są, przywiezione lub przynie-

§. 7.

Arten des Transportes.

Bei dem Transporte der im §. 6. genannten Gegenstände ist zu unterscheiden, ob sie

1. von Ortschaft zu Ortschaft, oder
2. im Umfange des Ortes selbst aus einem Theile desselben in den anderen (Loco-Transport) gesendet werden.

§. 8.

Transport von Ort zu Ort.

In Absicht auf den Transport der ersten Art (§. 7 unter 1) ist es ausser den Postanstalien Niemanden gestattet, die im §. 6 bezeichneten Sachen aus einem Orte in einen anderen zu befördern (transportiren), wenn der Verkehr zwischen beiden Orten durch die Postanstalt vermittelt wird.

§. 9.

Ausnahmen.

Bei dem im §. 8 ausgedrückten Verbote sind ausgenommen:

1. Frachtbriefe und Urkunden überhaupt, welche Waarenführern zur Ausweisung der Gegenstände, deren Transport sie besorgen, offen oder von Gefällsämtern unter ämtlichem Siegel mitgegeben werden.

2. Die im §. 6 unter 2. bezeichneten Schriften, wenn seit ihrer Herausgabe mehr als ein halbes Jahr verflossen ist.

3. Der Transport der in ganzen Ballen oder Kisten (Colli) versendeten und auf solche Weise insbesondere den Buchhändlern im Handelswege zukommenden periodischen Schriften (Zeitungen und Journale), in soweit ein derlei Frachtstück nur an einen einzelnen Empfänger gerichtet ist, und darin keine Beschlüsse gleichen oder sonst dem Transporte durch die Postanstalt vorbehalten Inhaltes mit der darauf ausgedrückten Bestimmung für mehrere andere Adressaten enthalten sind.

4. Briefe oder periodische Schriften,

a) wenn dieselben weder versiegelt noch auf irgend eine andere Art verschlossen und mit keiner Adresse versehen sind, ferner

b) wenn Jemand Briefe oder periodische Schriften durch einen Diener, einen eigenen Boten oder überhaupt durch eine zu seinem oder des Adressaten Hausstande gehörende oder zu dieser Versendung gedungene Personen versendet, und wenn in allen diesen Fällen a) und b) nebst den eben ausgedrückten Bedingungen derjenige, der den Transport veranlasste oder vollzieht, sich dabei nicht mit der Sammlung von Briefen oder Schriften für Rechnung zweier oder mehrerer Versender oder Adressaten beschäftiget.

§. 10.

Vorschrift für den Eintritt in das Staatsgebiet.

Reisende, Fuhrleute, Schiffer oder Boten jeder Art, die an der Landesgränze aus dem Auslande, d. i. aus Ländern, die nicht zur österreichischen Monarchie gehören, anlangen, sind verpflichtet, die mitgebrachten Sachen, welche das im §. 8 ausgedrückte Verbot trifft, wenn sie

sione z sobą rzeczy, pod zakaz w §. 8. podpadające, gdy sobie życzą takowe dalej transportować, i jeżeli nie przekładają, nazad je za granicę odesłać lub inne jakie dozwolone z niemi rozrządzenie uczynić, oddać urzędom granicznym trzydziestkowym (cłowym) lub kontumacyjnym do przesłania przez najbliższy urząd pocztowy za opłatą przepisanych należytości.

§. 11.

Transport wewnątrz jakiego miejsca (transport miejscowy).

Transport w obrębie jakiego miejsca (transport miejscowy §. 7. pod 2) podlega tylko przy listach ograniczeniu, że dla miejsca, dla którego do transportu tego rodzaju rządowy zakład pocztowy istnieje, nikomu utworzenie zakładu w tym celu dozwolonem nie jest.

§. 12.

Transport osób.

Prawa rządowi zastrzeżone, co do transportu osób wodą i lądem, podlegają tym tylko ograniczeniom, iż transport ten nie mogą odbywać osoby prywatne, z odznakami zakładu pocztowego, jakiemi są na wodzie: bandera pocztarska, na lądzie: używanie trąbki pocztarskiej, a w noszeniu się: zaprowadzony dla służby pocztowej ubiór służbowy.

§. 13.

Koleje żelazne.

Ustanowienie stosunków między przedsiębiorstwami kolejno-żelaznemi a regaliami pocztowemi, zastrzega się osobnym prawnym rozporzędzeniom.

§. 14.

Wykonanie zastżeżonych praw.

Rząd wykonywa zastrzeżone mu co do transportu rzeczy i osób prawa przez własne ku temu ntworzone zahłady (zakłady pocztowe).

§. 15.

Utworzenie zakładów pocztowych.

Zastrzeżono jest władzom regaliami pocztowemi zawiadującym, po wszystkich miejscach, w których to za odpowiednie celowi uznanem zostanie, zakłady pocztowe utworzyć, te, jak długo to za stosowne uważanem będzie, utrzymywać, i takowemi na rachunek skarbu rządowego zawiadywać kazać, lub też prowadzenie onych i zarząd niemi innym osobom na ich rachunek pozwalać (§. 14).

§. 16.

Stosunek prawny między administracyą państwa i osobami służbę pocztową pełniącemi.

Stosunek prawny między administracyą rządową i osobami, którym zarząd i utrzymywanie w trybie zakładów pocztowych w imieniu państwa, albo na rachunek skarbu rządowego, lub na własny rachunek poruczone są, jak daleco te osoby, jako urzędnicy rządowi, lub jako słudzy, postanowieni są, zostanie oznaczonym podług przepisów dla urzędników rządowych i sług, w ogólności istniejących, w innych zaś przypadkach, przez osobne nadania lub układy.

§. 17.

Należytości pocztowe.

Należytości, które za użycie rządowego zakładu pocztowego do transportu rzeczy i osób opłacone być mają, oznaczają istniejące w tej mierze taryfy.

deren Weiterbeförderung wünschen und nicht deren Rücksendung in das Ausland oder eine andere erlaubte Verfügung vorziehen, den Gränz-, Dresisigst- (Zoll-), oder Contumazämtern zur Versendung durch das nächste Postamt gegen Bezahlung der vorschriftmässigen Gebühren zu übergeben.

§. 11.

Transport im Innern eines Ortes (Loco-Transport).

Der Transport in dem Umfange eines Ortes selbst (Loco-Transport §. 7 unter 2.) unterliegt nur bei Briefen der Beschränkung, dass für den Ort, für welchen zu dieser Art des Transportes eine Staatspostanstalt besteht, Niemanden gestattet ist, eine Anstalt zu diesem Zwecke zu errichten.

§. 12.

Personen-Transport.

Die dem Staate in Absicht auf den Personentransport zu Wasser und zu Lande vorbehaltenen Rechte beschränken sich darauf, dass derselbe von Privaten mit den Abzeichen der Postanstalt, welche auf dem Wasser in der Postflagge, zu Lande in der Führung des Posthorns und im Tragen des für den Postdienst eingeführten Dienstkleides bestehen, nicht ausgeübt werden darf.

§. 13.

Eisenbahnen.

Die Bestimmung der Verhältnisse der Eisenbahnunternehmungen zum Postregale ist besonderen gesetzlichen Anordnungen vorbehalten.

§. 14.

Ausübung der vorbehaltenen Rechte.

Der Staat übt die ihm rücksichtlich des Sachen und Personentransportes vorbehaltenen Rechte durch eigene Anstalten (Postanstalten) aus.

§. 15.

Errichtung von Postanstalten.

Es ist den das Regale verwaltenden Behörden vorbehalten, an allen Orten, an denen solches zweckmässig erkannt wird, Postanstalten zu errichten, so lange es angemessen gefunden wird aufrecht zu erhalten, und für Rechnung des Staatsschatzes verwalten zu lassen, oder deren Betrieb und Verwaltung anderen Personen für ihre Rechnung zu gestatten (§. 14).

§. 16.

Rechtsverhältniss zwischen der Staatsverwaltung und den Postbediensteten.

Das Rechtsverhältniss zwischen der Staatsverwaltung und den Personen, denen die Verwaltung und der Betrieb von Postanstalten im Namen des Staates entweder für Rechnung des Staatschatzes oder für eigene Rechnung überlassen ist, wird, so weit diese Personen als Staatsbeamte oder Diener bestellt sind, nach den für Staatsbeamte und Diener überhaupt bestehenden Vorschriften, in anderen Fällen aber durch besondere Verleihungen oder Uebereinkommen bestimmt (§. 14).

§. 17.

Postgebühren.

Die Gebühren, welche für die Benützung der Staatspostanstalt zum Transporte von Sachen und Personen zu entrichten sind, bestimmen die hierüber bestehenden Tarife.

§. 18.

Urządzenie zakładów pocztowych.

Osobne rozporządzenia (regulamina), przepisują urządzenia różnych zakła dów pocztowych, i postępowanie, które przy użyciu onych zachować należy i zarazem oznaczają prawa i obowiązki tych, którzy zakładów pocztowych używają. (Ustawa o poczcie powozowej, ustawa o poczcie listowej; porządek pocztowy dla podróżnych i t. d.)

§. 19.

Użycie zakładów pocztowych.

Oprócz przypadku przyznanej wyjątkowo prawnej wolności od opłaty należytości, nikomu nie wolno bez zapłacenia wymierzonych w taryfie należytości, a w ogóle, bez dopełnienia warunków, przepisanych na użycie zakładów pocztowych, używać tychże zakładów do transportu jakiej rzeczy, albo jakiej osoby.

§. 20.

Postępowanie przy sporach.

Względem pytania: czy należytość pocztowa sprawiedliwie wymierzoną jest, czy postępowanie, które przy przyjęciu do transportowania przez zakład pocztowy miejsce miało, do przepisów stosowne jest, albo czy warunki do użycia zakładu pocztowego przepisane, należycie wypełnione zostały, postępowanie sądowe miejsca nie ma. Tym, którzy urzędowaniem jakiego urzędu pocztowego, albo jakiej do przestrzegania przepisów pocztowych ustanowionej władzy, ukrzywdzonymi się sądzą, do woli zostawia się, wnieść skargę do władz zarządem dochodów pocztowych zawiadujących. Te władze obowiązane są nad ścisłem dopełnieniem przepisów pocztowych czuwać i żadnego przeciążenia lub nienależnego postępowania nie dopuszczać.

Nawzajem też i prawo roszczenia, wynikające z odpowiedzialności skarbu rządowego za przedmioty, na rządowe zakłady pocztowe do transportowania oddane, zwyczajną drogą prawną przewiedzione być mogą.

§. 21.

Prerogatywy i dystynkcye zakładu pocztowego.

Położenie zakazu i zajęcie (sekwestracya).

Na uprawnienia do służby pocztowej ściągające się, i spływające z tychże dochody pocztmistrzów, tudzież na zebrane przez nich na rachunek skarbu rządowego pieniądze, równie jak i na przeznaczone do służby środki transportowe, narządy i sprzęty, nie może ani zakaz być położony, ani też zajęcie (sekwestracya) lub egzekucya uzyskaną.

§. 22.

Równie też i na przesełki zakładom pocztowym oddane, przed odstawieniem ich do adresy, nie może ani zakaz być położony, ani też zajęcie (sekwestracya) lub egzekucya uzyskana.

§. 23.

Uwolnienie od ciężarów publicznych.

Pocztmistrze i ekspedyenci pocztowi, wolni są od kwaterunku wojskowego, co do lokalności, których wymaga służba pocztowa, mianowicie co do kancelaryi urzędowej

§. 18.

Einrichtung der Postanstalten.

Besondere Einrichtungen (Reglements) setzen die Einrichtung der verschiedenen Postanstalten und das Verfahren fest, das bei ihrer Benützung zu beobachten ist, und bestimmen die Rechte und Verbindlichkeiten derjenigen, welche die Postanstalt benützen (Fahrpostordnung, Briefpostordnung, Postordnung für Reisende u. dgl.).

§. 19.

Benützung der Postanstalten.

Es ist ausser dem Falle einer ausnahmsweise zugestandenen Gebührenfreiheit Niemanden gestattet, ohne Bezahlung der tarifmässigen Gebühren und überhaupt ohne Erfüllung der für die Benützung der Postanstalten vorgezeichneten Bedingungen diese Anstalten zu dem Transporte einer Sache oder einer Person zu verwenden.

§. 20.

Verfahren bei Streitigkeiten.

Ueber die Frage, ob die Postgebühr richtig bemessen sei, ob das bei der Aufnahme zur Beförderung durch die Postanstalt stattgefundene Verfahren den Vorschriften entspreche, oder ob die zur Benützung der Postanstalt vorgezeichneten Bedingungen gehörig erfüllt worden seien, findet ein gerichtliches Verfahren nicht Statt. Denjenigen, die sich durch die Amtshandlung eines Postamtes oder einer zur Handhabung der Postvorschriften bestellten Behörde beschwert glauben, bleibt frei gestellt, bei den die Verwaltung des Postgefälles leitenden Behörden Klage zu führen. Diese Behörden sind verpflichtet, über die genaue Befolgung der Postvorschriften zu wachen und keine Ueberhaltung oder ungebührliche Behandlung zu dulden.

Dagegen können die Ansprüche, welche aus der Haftung des Staatsschatzes für die bei Staatspostanstalten zum Transporte aufgegebenen Gegenstände entspringen, im ordentlichen Rechtswege ausgetragen werden.

§. 21.

Vorzüge und Auszeichnungen der Postanstalt.

Verbotlegung und Beschlagnahme.

Die auf den Postdienst sich beziehenden Befugnisse und die aus demselben fliessenden Einkünfte der Postmeister, dann die von ihnen für Rechnung des Staatsschatzes eingehobenen Gelder, sowie die für den Dienst bestimmten Transportmittel, Vorrichtungen und Geräthschaften können weder mit einem Verbote belegt, noch in Beschlag (Sequesteration) oder in Execution genommen werden.

§. 22.

Auf die den Postanstalten übergebenen Sendungen kann vor der Abgabe an den Adressaten weder ein Verbot gelegt, noch können dieselben in Beschlag (Sequestration) oder Execution genommen werden.

§. 23.

Befreiung von öffentlichen Lasten.

Die Postmeister und Postexpedienten sind bezüglich derjenigen Localitäten, welche zur Ausübung des Postdienstes erforderlich sind, nämlich der Amtskanzlei und des Poststalles von der

i do stajni pocztowej; niemniej też nie mogą pocztmistrze i ekspedyenci pocztowi, co do tych sług i koni, których dla służby pocztowej trzymać są obowiązani, ze strony gmin, zwierzchności, lub innych osób do dawania podwody i w ogólności do takich publicznych służbowań być przymuszani, przez któreby czy słudzy, czy konie, służbie pocztowej odjętymi byli.

§. 24.

Ciężary gruntowe.

Wszelakoż pocztmistrze i ekspedyenci pocztowi, nosić winni ciężące na ich posiadłości domowej lub gruntowej, podatki i inne powinności.

§. 25.

Znaki służby pocztowej.

Tylko słudzy pocztowi mają prawo używania trąbki pocztowej i dla tejże służby zaprowadzonej odzieży służbowej.

§. 26.

Ustępowanie z drogi wozów.

Wszystkim wozom, przez zakład pocztowy powożonym, powinien każdy inny powóz na gościńcach, jeżeli to bez oczywistego niebezpieczeństwa stać się może, na dany trąbką pocztową znak z drogi ustąpić.

§. 27.

Kary na uwłaczanie zakładowi pocztowemu.

Za każdy w myśl §. 6, transportowi rządowemu zastrzeżony list lub pakunek pism, bez różnicy, czy taki pojedynczo, czy też z jednym lub więcej innemi listami pod spólną kopertą na zakazanym transporcie przydybano, wyznacza się kara po jednym złotym reńskim monetą konwencyjną.

2. Tej samej karze po jednym złotym reńskim podpadać ma także każdy opłacie portoryum ulegający list lub inny jaki przedmiot, którego przesłanie przez zakład pocztowy z całkowitem lub częściowem pominięciem wypadającej należytości taryfowej, uskutecznić usiłowano. To przestąpienie, popełnionem bywa, mianowicie, gdy ktoś list od opłaty portoryum niewyjęty, lub inny jaki przedmiot, załącza do listu lub do pakunku pism w zakładzie pocztowym podanego, lub do podania przeznaczonego, względem którego zachodzi, podług przepisu, zupełne lub częściowe uwolnienie od należytości pocztowej; albo też list od opłaty portoryum nie wyjęty lub inny jaki przedmiot, pod fałszywym napisem (adresą), nadającym prawo roszczenia zupełnej lub częściowej bezpłatności, podaje lub podać usiłuje (§. 19).

W każdym z wymienionych pod 1. i 2. przypadków, oprócz kary, złożyć się winno portoryum taryfowej ustanowie odpowiednie.

3. Każde przestąpienie zawartego w §. 25 rozporządzenia, ukaranem zostanie pięcią złotymi reńskiemi w mon. konw.

Militär-Bequartierung befreit, ebenso dürfen die Postmeister und Postexpedienten rücksichtlich jener Diener und Pferde, welche sie des Postdienstes wegen jeweilig zu halten verpflichtet sind, von Gemeinden, Obrigkeiten oder anderen Personen zur Vorspannsleistung und überhaupt zu solchen öffentlichen Dienstleistungen, durch welche sie dem Postdienste entzogen werden, nicht verhalten werden.

§. 24

Grundlasten.

Die Postmeister und Postexpedienten haben jedoch die auf ihrem Haus- oder Grundbesitze haftenden Steuern und andere Leistungen zu tragen.

§. 25.

Abzeichen des Postdienstes.

Nur die Postbediensteten sind berechtiget, sich des Posthornes zu bedienen, und das für diesen Dienst eingeführte Dienstkleid zu tragen.

§. 26.

Ausweichen der Wagen.

Allen Wagen, welche durch die Postanstalt gefahren werden, soll jedes andere Fuhrwerk auf den Strassen, wenn es ohne offenbare Gefahr geschehen kann, auf ein mit dem Posthorne gegebenes Zeichen ausweichen.

§. 27.

Strafen für die Beeinträchtigung der Staatspost-Anstalt.

1. Für jeden im Sinne des §. 6 dem Staats-Transporte vorbehaltenen Brief oder Schriftenpack, derselbe mag einzeln, oder mit einem oder mehreren anderen Briefen unter einem gemeinschaftlichen Umschlage im vorschriftwidrigen Transporte betreten werden, wird die Strafe mit Einem Gulden C. M. bemessen.

2. Die Strafe mit Einem Gulden Conventions-Münze hat auch für jeden portopflichtigen Brief oder anderen Gegenstand in Anwendung zu kommen, dessen Versendung durch die Postanstalt mit gänzlicher oder theilweiser Umgehung der tarifmässig entfallenden Postgebühr bewirkt werden will.

Diese Uebertretung wird insbesondere begangen, wenn Jemand einen von der Entrichtung der Postgebühr nicht ausgenommenen Brief oder anderen Gegenstand einem bei der Postanstalt aufgegebenen oder zur Aufgabe bestimmten Briefe oder Schriftenpacke, rücksichtlich dessen vorschriftmässig die vollständige oder theilweise Befreiung von der Postgebühr stattfindet, einschaltet oder beipackt; oder einen von der Entrichtung der Postgebühr nicht ausgenommenen Brief oder anderen Gegenstand unter einer falschen Ueberschrift (Adresse), welche Anspruch auf die vollständige oder theilweise Befreiung von der Postgebühr gewährt, aufgibt, oder aufzugeben versucht. (§. 19.)

In jedem der unter 1. und 2. erwähnten Fälle ist ausser der Strafe der tarifmässige Porto zu erlegen.

3. Jede Uebertretung der im §. 25 enthaltenen Anordnung wird mit fünf Gulden Conventions-Münze bestraft.

4. Przeciw przepisowi §. 26. działający, złożyć ma kary pieniężnej dwa złote r. mon. konw.

§. 28.

Postępowanie karne.

W razie zachodzącego podejrzenia §. 27. oznaczonych przypadków przestąpień, winna jest władza, w powiecie nad spokojem, porządkiem i bezpieczeństwem czuwająca na ustne czyli piśmienne wezwanie ze strony do służby pocztowej ustanowionych, bezzwłocznie dać asystencyę (pomoc) a na przestąpieniu przydybanych, sposobem sumarycznego postępowania, do niezwłocznego przymusić spłacenia zapadłych kar pieniężnych.

Taż sama władza także i w przypadkack §§. 25. i 26. dotkniętych, na wezwanie lub też z urzędu postępować winna.

§. 29.

Odwożenie kar pieniężnych.

Stosownie do §§. 27. i 28, zapadłe i zebrane summy kar pieniężnych, spływać winny do kasy rządowej onego powiatu, w którym przestąpienie nastąpiło. Jeżeli zaś przestąpienie na więcej powiatów rozciąga się, powinny kary pieniężne do publicznej kasy tego spłynąć powiatu, w którym karze podpadający, na przestąpieniu został przydybany.

Przydybane na zakazanym transporcie listy lub pisma peryodyczne, mają najbliższemu urzędowi pocztowemu do przesłania lub doręczenia być oddane.

§. 30.

Droga rekursu.

We wszystkich §-m 27 wyszczególnionych przypadkach karnych, wolny rekurs do c. k. ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych.

Bruck m. p.

5.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. Grudnia 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17-go Stycznia 1850, w wykonaniu stoi,

którem się obwieszcza, iż osobom wojskowym z klasy ludzi, które przed sądami cywilnemi jako świadkowie stawić się mają, oficer towarzyszyć powinien.

C. k. ministeryum wojny postanowiło rozporządzeniem z dnia 26. Kwietnia 1850 L. 2037. i 2628. J. S., że osobom wojskowym z klasy znajdujących się w rzeczywistej służbie ludzi, począwszy od feldfebla i wachmistrza na dół idąc, jeżeli te wedle drugiego ustępu §. 164. ustawy o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850. przed karnym sądem cywilnym stawić się mają, każdego czasu oficer towarzyszyć powinien.

O czem wszystkie władze sądowe i prokuratorstwa rządowe owych krajów koronnych, w których ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia w wykonaniu stoi, z tym dodatkiem uwiadomione zostają, że zesłanemu oficerowi dla towarzyszenia świadkowi, do stanu wojskowego należącemu, przyzwoity plac ma być wskazany.

Schmerling m. p.

4. Der gegen die Bestimmung des §. 26 Handelnde hat einen Strafbetrag von zwei Gulden Conventions-Münze zu erlegen.

§. 28.

Strafverfahren.

Bei vorhandenem Verdachte eines der im §. 27 bezeichneten Uebertretungsfälle hat jene Behörde, welche in dem Bezirke über Ruhe, Ordnung und Sicherheit zu wachen hat, über mündliches oder schriftliches Ansinnen der Postbediensteten ungesäumt die gehörige Assistenz zu leisten, und die Betretenen summarisch zur ungesäumten Einzahlung der verwirkten Geldstrafen zu verhalten.

Dieselbe Behörde hat auch in den, in den §§. 25 und 26 berührten Fällen auf Ansuchen oder auch von Amtswegen einzuschreiten.

§. 29.

Abfuhr der Geldstrafen.

Die nach den §§. 27 und 28 verwirkten und eingehobenen Strafbeträge haben in die Staatscasse jenes Bezirkes einzufliessen, in welchen die Uebertretung stattfand. Erstreckt sich die Uebertretung auf mehrere Bezirke, so haben die Strafbeträge in die öffentliche Casse jenes Bezirkes einzufliessen, in welchem der Straffällige betreten wurde.

Die im vorschriftwidrigen Transporte betretenen Briefe oder periodischen Schriften sind dem nächsten Postamte zur Versendung oder Bestellung zu übergeben.

§. 30.

Recursweg.

In allen im §. 27 bezeichneten Straffällen steht den Parteien der Recurs an das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten offen.

Bruck m. p.

5.

Verordnung des Justizministeriums vom 31. December 1850,

gilting für alle Kronländer, in welchen die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist,

womit die Verfügung des Kriegsministeriums, dass Militärpersonen aus der Classe der Mannschaft, wenn sie vor Civilgerichten als Zeugen zu erscheinen haben, von einem Officier zu begleiten seien, kundgemacht wird.

Das Kriegsministerium hat mit Verordnung vom 26. April 1850, Z. 2037 und 2628 J. S., die Verfügung getroffen, dass Militärpersonen aus der Classe der im activen Dienste stehenden Mannschaft vom Feldwebel und Wachtmeister abwärts, wenn sie in Gemässheit des zweiten Absatzes des §. 164 der Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 als Zeugen bei einer Hauptverhandlung vor einem Civil-Strafgerichte zu erscheinen haben, jederzeit von einem Officier zu begleiten seien.

Hievon werden sämmtliche Gerichtsbehörden und Staatsanwaltschaften jener Kronländer, in welchen die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist, mit dem Bedeuten in Kenntniss gesetzt, dass dem zur Begleitung eines dem Militärstande angehörigen Zeugen abgeordneten Officier ein geeigneter Platz anzuweisen ist.

Schmerling m. p.

6.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 4. Stycznia 1851,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego,

którem obwieszcza się postępowanie z wylosowanemi na dniu 2. Stycznia 1851, w rzędzie 7. tak pięcio-procentowemi obligacyami bankowemi jak n. a. stanowemi obligacyami domestykalnemi.

Odnośnie do okólnika niż. austr. rządu z dnia 29. Października 1829, obwieszcza się, iż wylosowane na dniu 2. Stycznia 1851 w rzędzie 7-m tak pięcio-procentowe obligacye bankowe od Nru 5395, aż włącznie do Nru 6262, jak też zamieszczone w namienionej seryi cztero-procentowe n. a. stanowe obligacye domestykalne od Nru 1366 aż włącznie do Nru 1367, wedle postanowień Najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818 za nowe, podług pierwotnej stopy procentowej w monecie konwencyjnej uprocentowane zapisy długu Stanu, wymienione będą.

Krauss m. p.

7.

Rozrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 5. Stycznia 1851,

Postanowienia o opłatach za jazdę pocztową na Isze półrocze 1851.

Na Isze półrocze 1851, ustanawia się w niżej wyszczególnionych krajach koronnych i powiatach (pojezdne) opłatę za jazdę pocztą od jednego konia i pojedynczej stacyi pocztowej w tym samym wymiarze, w jakim taż na IIgie półrocze 1850, ustanowioną była, a to:

w Solnogrodzie	po 1 złr. „ kr.
„ wyższej Austryi	
„ Czechach	
„ Morawii	
„ Szląsku	
„ Galicyi	
na Bukowinie	
we Węgrzech	
w Siedmiogrodzie	
„ województwie Serbskiem i banacie Temeskim	
„ cywilnej Kroacyi (wyjąwszy Litorale Kroackie)	
„ cywilnej Slawonii	
„ Kroacko-slawońskiem Pograniczu wojskowem (wyjąwszy powiaty pułku Ottochańskiego i Likańskiego)	
„ niższej Austryi	po 1 złr. 2 kr.
„ Montańskim dystrykcie (Kroackiem Litorale)	po 1 złr. 4 kr.
„ Styryi	
„ Karyntyi	

6.

Erlass des Finanzministeriums vom 4. Jänner 1851,

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches,

womit die Behandlung der am 2. Jänner 1851 in der Serie 7 verlosten Banco-Obligationen zu 5 Percent und niederösterreichisch-ständischen Domestical-Obligationen zu 4 Percent kundgemacht wird.

Mit Beziehung auf die Circular-Verordnung der niederösterreichischen Regierung vom 29. October 1829 wird bekannt gemacht, dass die am 2. Jänner 1851 in der Serie 7 verlosten Banco-Obligationen zu fünf Percent, von Nr. 5395 bis einschliessig Nr. 6262, und die, in die erwähnte Serie eingereihten niederösterreichisch-ständischen Domestical-Obligationen zu vier Percent von Nr. 1360 bis einschliessig 1367, nach den Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conventions-Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Krauss m. p.

7.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 5. Jänner 1851,

Bestimmungen über die Postrittgelder für den I. Semester 1851.

Für den I. Semester 1851 wird das Postrittgeld für Ein Pferd und eine Einfache Post für die nachgenannten Kronländer und Bezirke in demselben Ausmasse bestimmt, welches für den II. Semester 1850 festgesetzt war, und zwar:

in Salzburg	mit	1 fl.
„ Oberösterreich	„	
„ Böhmen	„	
„ Mähren	„	
„ Schlesien	„	
„ Galizien	„	
„ Bukowina	„	
„ Ungarn	„	
„ Siebenbürgen	„	
„ der Woiwodschaft und dem Temeser Banate	„	
„ Civil-Croatien (mit Ausnahme des croatischen Litorale)	„	
„ Civil-Slavonien	„	
„ der croatisch-slavonischen Militärgränze (mit Ausnahme der Bezirke des Ottochaner und Liccaner Regimentes)	„	
„ Niederösterreich	„	1 fl. 2 kr.
im Montaner Districte (croatisches Litorale)	„	1 fl. 4 kr.
in Steiermark	„	
„ Kärnthen	„	

w Krainie	po 1 złr. 6 kr.
„ Tyrolu . . . . „ Pobrzeżu (Tryeście)	po 1 „ 8 „
„ powiecie pułku Ottoczańskiego i Likańskiego	po 1 „ 10 „

Należytość za użycie krytego powozu stacyjnego, wyznacza się na połowę, a powozu niekrytego na czwartą część tego, co wynosi opłata za jazdę pocztą od jednego konia i jednej stacyi pocztowej.

Poczestne (tryngielt) dla pocztyliona i opłata za smarowidło (szmiergielt), pozostają w dotychczasowej kwocie.

Bruck m. p.

8.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 6. Stycznia 1851.

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których w wykonaniu stoi ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850,

oświadczające, że pod wzmiankowaną w §. 164. ust. o post. karn. strażą bezpieczeństwa także i wojskowa straż policyjna rozumieć się ma.

Z powodu zaszłej wątpliwości: czy pod zawartym w §fie 164-m ust. o post. karn. z dnia 17. Stycznia 1850 wyrazem ogólnym: „straż bezpieczeństwa“ objętą jest także i wojskowa straż policyjna, udziela się, w porozumieniu z c. k. ministeryum wojny, to objaśnienie, iż pod owym wyrazem, w rzeczy samej także i wojskowa straż policyjna rozumie się. Z członkami tejże przeto, co do wysłuchania ich jako świadków przed cywilnemi sądami karnemi, tak w śledztwie przygotowawczem, jako też w głównej rozprawie podobnie postępować się winno jak z członkami żandarmeryi. Zaczem więc zupełnie zastosowane być winny do wojskowej straży policyjnej także i one bliższe postanowienia, obwieszczone względem zapozwu i wysłuchania żandarmów w rozrządzeniu ministeryum sprawiedliwości z dnia 26. Września 1850 L. 367. dz. pr. państ. w ustępach I. i II. zawarte.

Schmerling m. p.

in Krain . . . . mit 1 fl. 6 kr.
„ Tirol . . . . „ } 1 fl. 8 kr.
im Küstenlande (Triest) . . . . „ }
„ Otlochaner und Liccaner Regimentsbezirke . . . . „ 1 fl. 10 kr,

Die Gebühr für einen gedeckten Stationswagen wird auf die Hälfte und für einen ungedeckten Wagen auf den vierten Theil des für Ein Pferd und Eine Post in dem betreffenden Bezirke bemessenen Rittgeldes festgesetzt.

Das Postillonstrink- und Schmiergeld bleibt unverändert.

Bruck m. p.

8.

Verordnung des Justizministeriums vom 6. Jänner 1851,

verbindlich für jene Kronländer, in welchen die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist,

wodurch erklärt wird, dass unter der im §. 164 der Strafprocess-Ordnung erwähnten Sicherheitswache auch die Militär-Polizeiwache zu versehen sei.

Aus Anlass des vorgekommenen Zweifels, ob unter dem im §. 164 der Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 enthaltenen allgemeinen Ausdrucke „Sicherheitswache" auch die Militär-Polizeiwache begriffen sei, wird im Einvernehmen mit dem k. k. Kriegsministerium die Belehrung ertheilt, dass unter jenem Ausdrucke allerdings auch die Militär-Polizeiwache verstanden werde. Die Mitglieder der Letzteren sind daher rücksichtlich ihrer Vernehmung als Zeugen vor den Civil-Strafgerichten sowohl in der Voruntersuchung als bei der Hauptverhandlung gleich den Mitgliedern der Gensd'armerie zu behandeln. Es finden daher auch die in dem Justizministerial-Erlasse vom 26. September 1850, Zahl 367, des Reichsgesetzblattes in den Absätzen I. und II. über die Vorladung und Abhörung der Gensd' armen und gemachten näheren Bestimmungen auf die Militär-Polizeiwachen ihre volle Anwendung.

Schmerling m. p.

Uwaga.

Z powodu znacznego podwyższenia ceny papieru, podwyższono na mocy upoważnienia wysokiego c. k. ministerstwa finansów, cenę dziennika praw państwa, a to: arkusz imperyałowy o 16. stronnic, w formacie półćwiartkowym na 3. kr. mon. konw., a półarkusz imperyałowy lub cały arkusz medyanowy o 8. stronnic na 2. kr. mon. konw. Przy każdym numerze niżej jednego arkusza medyanowego, pozostaje cena dotychczasowa 1. kr. mon. kon.

Z nakładu c. k. drukarni nadwornej i rządowej.

Anmerkung.

Laut Ermächtigung des hohen k. k. Finanzministeriums wurde wegen der bedeutenden Papierpreis-Steigerung der Preis des Reichsgesetzblattes, und zwar: der Imperialbogen von 16 Octavseiten auf 3 kr. C. M., und der halbe Imperial- oder ganze Medianbogen mit 8 Seiten auf 2 kr. C. M. erhöht. Bei jeder Nummer unter einem Medianbogen bleibt der Preis mit 1 kr. C. M. unverändert.

Vom Verlage der k. k. Hof- und Staatsdruckerei.